

ELEVENES SKOLEMILJØ

TILTAKSPLAN

IFLG. PRIVATSKOLELOVENS § 2-4 MED HENVISNING TIL OPPLÆRINGSLOVENS KAPITTEL 9A

"Alle elever i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring"
(fra opplæringsloven § 9a-1.)

Vedtatt ajourført plan i skolens styre 11.2.2010

Vilhelm Lae
rektor

INNLEDNING

Planen er utarbeidet med bakgrunn i privatskoleloven av 4.7.03, sist endret fra 1.1.10 og Opplæringsloven av 17.7.98 sist endret fra 1.1.10. WANG har satt seg følgende langsiktige mål:

- Elever ved WANG skal kunne oppleve et godt læringsmiljø som er fritt for mobbing.
- WANG skal ha effektive tiltak som fremmer elevenes sosiale ferdigheter og som bidrar til å forebygge, redusere og stoppe eventuell problematferd på et tidligst mulig tidspunkt.
- Skolen skal gjennom systematisk oppfølging og forbedringer av de fysiske forholdene etterstrebe at disse til enhver tid er best mulig.
- Elevrådet ved WANG skal delta aktivt i skolemiljøarbeidet.
- WANG skal drive systematisk arbeid for å fremme helsen, miljøet og sikkerheten til elevene.

I tiltaksplanen under §9a-2 vil det bli gitt en beskrivelse av de fysiske forhold på skolen som planen omfatter og hvilke rutiner og tiltak som inngår i denne. Videre gis det en innføring i definisjoner av mobbing, og hvordan denne paragrafen skal tolkes samt hvilke forvaltningsrutiner vi skal følge etter §9a-3. Planen inneholder tiltakskort til hjelp i det forebyggende arbeidet og til behandlingen av meldinger om krenkende ord og handlinger. Bak i planen er skjemaer, brev og rapporter som skal brukes i forvaltningen av sakene.

1. Registreringsskjema 1 – brudd på § 9a-3
2. Registreringsskjema 2 – brudd på § 9a-3
3. Rapport om vold og trusler om vold
4. Vedtak om tiltak i forhold til elevens psykososiale miljø, jf. Opplæringsloven § 9a-3
5. Kvalitetssikringsskjema – forvaltning av § 9a-3
6. Rapporteringsskjema – meldinger om avvik/brudd på opplæringsloven §9a-2 og 9a-3.

Oversikt over plan og metoder som brukes i arbeidet for et godt psykososialt skolemiljø på WANG er vedlagt.

Videre beskrives hvordan WANG jobber systematisk for å fremme, helse, miljø og sikkerhet til elevene, og hvordan vi ønsker at elevrådet skal delta i dette arbeidet og om informasjonsplikt, uttalerett og straff for å bryte kravet i kapital 9a.

§9a-2 DET FYSISKE MILJØET

”Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane. Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndighetene til kvar tid anbefaler. Dersom enkelte miljøtilhøve avvik frå desse normene, må skolen kunne dokumentere at miljøet likevel har tilfredsstillande verknad for helsa, trivselen og læringa til elevane. Alle elevar har rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreiast slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjoshemmingar. Dersom ein elev eller forelder, eller eit av råda eller utvala ved skolen der desse er representerte, ber om tiltak for å rette på fysiske miljøtilhøve, skal skolen snarast mogleg behandla saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.”

WANG forplikter seg til enhver tid å følge opp de lover og forskrifter som gjelder det fysiske miljøet på skoler og arbeidsplasser. Elevene vil stå sentralt, men det fysiske miljøet som er behandlet nedenfor med beskrivelse, rutiner og tiltak, omfatter selvsagt både elever og ansatte.

Skolen har gjort følgende inndeling der man tar for seg enkeltforholdene innen hvert felt: Klasserom, fellesarealer, sikkerhet, hygiene og funksjonshemming. Innen disse områdene skal det til enhver tid brukes de nødvendige ressurser på teknisk og menneskelig innsats for at miljøet skal være best mulig uansett årstid og bruk. Eksempler her kan være klassestyrte individuelle ventilasjonsanlegg med kjøling, moderne lysreguleringer, systematisk renhold med periodiske hovedtiltak, tilpassing av timeplaner for skadede og funksjonshemmede elever for å sikre disse en normal arbeidssituasjon.

Våre tiltak og rutiner for å sikre et godt fysisk miljø kan i hovedtrekk gå fram av disse punktene:

- Kontinuerlige tekniske oppgraderinger i ferier etter retningslinjer fra et fast teknisk konsulentfirma for å sikre at gjeldende forskrifter blir fulgt.
- Service- og sikkerhetsavtaler med firmaer for brannvarslingsanlegg, ventilasjon, lys og elektrisitet.
- Kontrollrutiner i henhold til branntilsyn og internkontroll.
- Systemer for reg. avvik og feil. Se bl.a. vedlagte skjema i denne tiltaksplanen.
- Ergonomiske tilpassinger der slikt behov er viktig.

§ 9a-3 DET PSYKOSOSIALE MILJØET

”Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør. Dersom nokon som er tilsett ved skolen får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn. Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.”

HVA MENES MED DET PSYKOSOSIALE MILJØET?

Med psykososialt miljø menes her de mellommenneskelige forholdene på skolen, det sosiale miljøet og hvordan elevene og personalet opplever dette. Det psykososiale miljøet handler også om elevenes opplevelse av læringssituasjonen. Det kan være mange faktorer som innvirker på elevenes oppfatning av det psykososiale skolemiljøet. Det psykososiale miljøet vil være vanskelige å beskrive, og avhenger av den enkeltes subjektive opplevelse. En lang rekke indre og ytre faktorer (sosiale, kulturelle, religiøse, økonomiske, utdanningsmessige og helsemessige forhold) er med i et komplisert samspill – mellom individ, gruppe/familie, miljø og samfunn – og har betydning for det psykososiale miljøet.

Det er viktig å understreke at denne bestemmelsen handler om mer enn mobbing. Mobbing, vold, rasisme og dirkriminering er bare eksempler på ”krenkjande ord eller handlingar”, (beskrevet i § 9a-3). Loven gjelder også andre former for krenkende ord eller handlinger, slik som negative, enkeltstående utsagn om en persons utseende, klær, tro, dialekt osv.

DEFINISJONER

(Hentet fra ”Veileder til opplæringslovens kapittel 9a – elevens skolemiljø” utgitt av Utdannings- og forskningsdepartementet 09.04.03)

Mobbing:

- En person blir mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Det er en negativ eller aggressiv handling når noen med vilje påfører en annen person skade eller smerte – ved fysisk kontakt, ved ord eller på andre måter. For å kunne bruke betegnelsen mobbing skal det også være en viss ubalanse i makt- og styrkeforholdet: den som blir utsatt for de negative handlingene, har vanskelig for å forsvare seg og er noe hjelpeløs overfor den eller de som plager ham eller henne.
- Etter denne definisjonen, som også blir brukt internasjonalt, er mobbing kjennetegnet av disse tre kriteriene: 1) Det dreier seg om aggressiv eller

ondsinnnet adferd, som 2) gjentar seg og vedvarer over en viss tid 3) i en mellommenneskelig relasjon som er preget av en viss ubalanse i styrke eller maktforholdet. Mobbing inntreffer ofte uten noen åpenbar provokasjon fra offeret sin side.

- Loven omfatter både direkte mobbing med angrep på offeret, og indirekte mobbing, med sosial isolering og utestenging fra gruppa.

Diskriminering:

- Diskriminering innebærer at en person blir dårlig behandlet eller trakassert, for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsdyktighet, trosbekjennelse, hudfarge, nasjonal eller etnisk opprinnelse. Diskriminering kan både være direkte og indirekte.

Rasisme:

- Rasisme omfatter diskriminering på grunnlag av "rase", hudfarge eller nasjonalt eller etnisk opphav.

Ord eller handlinger som i utgangspunktet ikke er ment å være krenkende, vil likevel kunne oppfattes slik. Ulike aldersgrupper og sosiale og kulturelle grupper vil ha ulike normer for atferd. Et utsagn eller en handling som ville være akseptabel innad i gruppen, vil kunne virke krenkende eller skremmende på elever utenfor denne. Her kan det være en utfordring å finne balansen mellom humor og krenkelser. Bestemmelsen gjelder både situasjoner der krenkende ord eller handlinger kommer fra medelever og der de kommer fra personalet.

Manifestpartenes felles beskrivelse av hva mobbing er:

23. september 2002 undertegnet Statsminister Kjell Magne Bondevik "Manifest mot mobbing" sammen med representanter for Kommunenes sentralforbund, Utdanningsforbundet, Foreldreutvalget i grunnskolen og Barneombudet. Manifestpartene har kommet til en felles forståelse av hva mobbing er, som gjengis under.

"Mobbing er når en gruppe eller en person gjentatte ganger og over tid plager et offer. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom plagere og offer. Mobbing er et virkemiddel for at plagerne skal tilegne seg makt slik at de kan oppnå personlige fordeler. Plagingen utføres av hele gruppen av overgripere eller av ett eller flere medlemmer på vegne av gruppen.

Mobbing handler om:

- Antisosial og klart norm- og regelbrytende atferd
- Makt og avmakt
- Fraværende, uoppmerksomme eller utydelige voksne
- Dårlig læringsmiljø og oppvekstmiljø
- Dårlige relasjoner mellom barn og unge og de voksne
- Mangelfull oppmuntring av positiv atferd
- Mangel på respekt, likeverd mellom kjønn

- Opplevelse av tilkortkommenhet
- Dårlig samarbeid med hjemmet

Mobbing kan unngås ved:

- At voksne reagerer på norm- og regelbrytende atferd
- At voksne tør å gripe inn når de ser at barn og unge blir mobbet eller plaget
- At voksne er seg bevisst sine egne holdninger, verdier og væremåter
- Nærværende voksne som oppdager utvikling av uheldige samværs mønstre
- Tydelig og tilstedeværende ledelse
- Et sosialt inkluderende og engasjerende lærings- og oppvekstmiljø
- Tydelig og tilstedeværende ledelse
- Et sosialt inkluderende og engasjerende lærings- og oppvekstmiljø
- Tydelige regler og oppmuntring til sosialt samspill
- Konsekvente reaksjoner og sanksjonering av uønsket og antisosial atferd
- Styrking av sosial kompetanse og sosiale ferdigheter.
- At barn og ungdom aktivt engasjerer seg for å sikre et godt lærings- og oppvekstmiljø
- Gjensidig støttende samarbeid med hjemmet

Manifestpartene står sammen for aktivt å medvirke til at mobbing ikke skal forekomme.”

WANG ser utfordringen i at hva **det enkelte individ** oppfatter som krenkende ord og handlinger ikke nødvendigvis er sammenfallende med definisjoner fra Utdannings- og forskningsdepartementet og manifestpartene. Dette kan være en utfordring i hverdagen. WANG oppfatter imidlertid kapittel 9a slik at dersom en elev eller elevens foreldre oppfatter at eleven er blitt utsatt for krenkende ord og handlinger, og ønsker at tiltak skal iverksettes, må skolen sette i gang undersøkelser og tiltak og dokumentere dette skriftlig.

FOREBYGGENDE ARBEID FOR Å FÅ ET GODT PSYKOSOSIALT SKOLEMILJØ

Det er viktig med gode rutiner i alle ledd for at elevenes psykososiale skolemiljø skal være godt. Målet er et miljø som sikrer trygghet, trivsel og læring. Dette krever rutiner for å sikre et godt samarbeid mellom elev og lærer og mellom skole og hjem.

Sosial kompetanse er et læringsområde hvor skolen må være tydelig, informativ og systematisk i sin formidling av hva som menes med sosial kompetanse, og hva skolen forventer av elevene i denne sammenhengen. Skolens sosiale læreplan er viktig i denne forbindelse. Trening i ferdigheter for å samhandle med andre er blant annet beskrevet som "oljen i det mellommenneskelige samspillet" og er ikke bare viktig for å forebygge problemer.

I "MIMIR nr. 4/2003" understrekes viktigheten av sosial kompetanse på følgende måte: "Ved innføring og arbeid med utvikling av sosial kompetanse på den enkelte skole er det behov for klare og entydige strategier for gjennomføringen. Mangel på implementeringsstrategier kan føre til en forverring heller enn en reduksjon av problemene. Følgende faktorer ser ut til å være sentrale ved tilnærmingen til prosjekter om sosial kompetanse:

- Arbeidet med sosial kompetanse må være en integrert del av skolens totale strategi for å forebygge og håndtere vold, mobbing, etnisk diskriminering og annen problematferd.
- Det må utvikles en tydelig og forpliktende verdimeisig og holdningsmessig plattform som er forpliktende for skolens personale.
- Det må vektlegges å ha en dialog med foresatte om brukemedvirkning og gjensidig respekt.
- Det er vesentlig med en kombinasjon av både større tiltak og mange små initiativ og handlinere som representerer og demonstrerer positive holdninger og handlinger, og som er knyttet til dagliglivets situasjoner.
- Musikk, kultur, kreative fag og vektlegging av estetikk har positiv innvirkning på læringsmiljøet når det brukes aktivt og bevisst.
- Det er summen av alle tiltakene som gir effekt, heller enn enkelttiltakene.
- Evalueringen av tiltakene understreker at tiltakene må være lokalt baserte. Valget av tiltak må ta utgangspunkt i skolens egen virkelighet.
- Skolens evne til å holde intensitet, fokus og entusiasme oppe over tid, til å holde ut og til å tåle motstand er vesentlig om sosial kompetanse skal utvikles blant elevene."

Nasjonalforeningen for folkehelsen som har oversatt programmet "steg for steg" beskriver sosial kompetanse slik:

"Forebyggende arbeid må starte tidlig for å ha mest mulig effekt. Sosialkompetanse er: ferdigheter, kunnskaper og holdninger som gjør det mulig å etablere og vedlikeholde sosiale relasjoner. Å forholde seg til andre er kanskje det mest vesentlige barna lærer i barndommen. Sosial kompetanse er viktig for å skaffe seg venner, bli akseptert i samfunnet, for å vite hva det er andre forventer av deg."

Det er viktig at skolene har et bevisst forhold til egen strategi i arbeidet for et godt psykososialt skolemiljø, i det forebyggende arbeidet og i håndtering av saker der elever opplever krenkende ord og/eller handlinger. I dette kapitlet er det blitt presentert noen program og systemer/strategier som brukes i det forebyggende arbeidet og i konfliktsituasjoner. I tiltakskort 1 er det lagt vekt på at alle skoler bruker et program og har planer og rutiner for arbeidet med elevenes skolemiljø, der elevene er involvert i planleggingen av disse.

Vedlagt planen følger eksempler på program og metoder som er i bruk ved WANG, og som skolen bruker som et verktøy i arbeidet med et godt psykososialt skolemiljø.

På de neste sidene beskriver vi hvordan meldinger om krenkende ord eller handlinger på WANG skal håndteres etter § 9a-3.

BEHANDLING AV MELDINGER OM "KRENKENDE ORD OG HANDLINGER"

UNDERSØKELSESPLIKT

"Opplæringsloven § 9a-3 siste ledd

"Dersom ein elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åtferd som mobbing, diskriminering, trakassering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslova. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter færesegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak."

Plikten å undersøke saken betyr at hendelsesforløpet, eventuelt omfanget av problemene, i størst mulig grad må kartlegges. Det er særlig viktig å oppklare eventuelle misforståelser. Et utsagn som blir oppfattet som en krenkelse, kan ha vært humoristisk ment. Vi må da søke å forklare dette for den forulempede, samtidig som kommentarens opphavsperson får beskjed dersom vedkommende har gått over streken. Av hensyn til elevens rettssikkerhet er det et mål at flest mulige forhold blir belyst før det eventuelt blir aktuelt med disiplinærtiltak. **Det må legges vekt på den individuelle rett til å føle seg krenket, samtidig som elevene må læres opp til å tåle motgang og håndtere vanskelige situasjoner.**

Mobbing kan være vanskelig å observere direkte. Dette gjelder særlig indirekte mobbing, for eksempel sosial isolering og utestenging fra fellesskapet. Hendelser som personalet observerer eller får melding om, kan være tegn på at en elev blir mobbet, men kan også være tegn på noe annet. Det er derfor viktig at skolen har utviklet rutiner/prosedyrer for å kartlegge det psykososiale miljøet, for å få informasjon om det for eksempel er mobbing mellom elevene eller mellom lærere og elever.

Henstillingene fra elever og foreldre bør være mest mulig konkrete. Det bør gjøres så klart som mulig hva som er problemet, og – dersom det er mulig – også hvilke tiltak som ønskes. Det er imidlertid ikke alltid like lett for elevene og foreldrene å vite hvilke tiltak som er best egnet. I utgangspunktet må det derfor være tilstrekkelig at problemet er klargjort, og at det i første omgang overlates til skolen og foreldrene i samarbeid å vurdere hvilke tiltak som er best egnet til å løse det.

Når det gjelder det psykososiale skolemiljøet, **skal** pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) brukes som sakkyndig instans dersom det etter nærmere undersøkelser av meldingen om krenkende ord og /eller handlinger, er uenighet mellom skolen og elev og foreldre om alvorlighetsgrad eller tiltak. Opplæringsloven § 5-6 pålegger PP-tjenesten å *"hjelp skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov"*. Opplæringsloven gir PP-tjenesten en aktiv rolle i forhold til det pedagogiske arbeidet ved skolene, og PP-tjenesten skal ha særlig kompetanse innenfor det psykososiale læringsmiljøet.

Det er viktig å poengtere at undersøkelser, samtaler og avtaler/vedtak skal skriftliggjøres. Det må føres referat og/eller logg underveis i arbeidet med den enkelte sak. Alle dokumenter og referater skal være unntatt offentligheten, jf. Offentlighetslovens § 5a. Dokumentene oppbevares i elevens mappe og lagring av elevinformasjon må være i overensstemmelse med "Lov om behandling av personopplysninger" (personopplysningsloven).

BEHANDLING ETTER FORVALTNINGSLOVEN

Henstillingene fra elev, foreldre eller lærer om å sette i gang undersøkelser eller sette i verk tiltak, skal etter loven behandles etter reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven. Dette innebærer blant annet at skolen har ansvar for:

- At saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes (forvaltningsloven § 17)
- At vedtaket skal være skriftlig med mindre dette av praktiske grunner vil være særlig byrdefullt
- At den eller de som har kommet med henstillingen, skal få melding om vedtaket (forvaltningsloven § 27)
- At det sammen med vedtaket skal følge en begrunnelse, med mindre det er grunn til å tro at ingen vil være misfornøyd med avgjørelsen (forvaltningslover § 24)

Det er viktig at skolen gir tilstrekkelig informasjon og veiledning til foreldre som har behov for det, slik at saken blir tilstrekkelig opplyst. Dette kan være spesielt viktig for foreldre fra språklige minoriteter.

Etter forvaltningsloven § 11a skal det i saker som gjelder enkeltvedtak gis et foreløpig svar dersom henvendelsen ikke kan besvares i løpet av en måned etter den er mottatt. Det bør understrekes for foreldre at henstilling om undersøkelse og tiltak bør være skriftlig. Det er likevel viktig å påpeke av muntlige meldinger fra elever og foreldre må tas på alvor og behandles etter retningslinjene over.

GENERELT OM KLAGERETTEN

Når skolen har behandlet henstillingen, vil skolens beslutning om å iverksette tiltak regnes som et enkeltvedtak. Dersom elevene eller foreldrene mener at tiltakene ikke er tilstrekkelige, kan de klage vedtaket inn for fylkesmannen. Også dersom henstillingen ikke blir fulgt opp av skolen i det hele tatt, kan man klage til fylkesmannen. Har skolen ikke innen rimelig tid tatt stilling til saken, vil også dette etter bestemmelsenes siste setning regnes som et vedtak som kan klages til fylkesmannen.

Hvordan klager man i praksis?

Klagen skal alltid leveres til det organet som har eller skulle ha avgjort saken i første instans, dvs. skoleledelsen. Det er fylkesmannen som er klageinstans, men før fylkesmannen tar saken til behandling, må skolen ta stilling til saken en gang til.

Fornytt behandling hos skolen

Når skolen har mottatt klagen, skal det vurderes om klagen skal tas til følge. Klagen behandles deretter først i kommunen v/skole- og oppvekstsjefens kontor før den evt. videresendes til fylkesmannen. Dersom klagen ikke tas til følge, sendes klagen til klageinstansen, som er fylkesmannen i Oslo og Akershus.

ORDENSREGLEMENT

Forskrift om ordensreglement for WANG ble fastsatt av styret ved WANG den 26.2005, (revidert og godkjent av styret 7.10.09) med hjemmel i lov av 17. juli 1988 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa (opplæringsloven) § 3-7. Ordensreglementet er videre laget i samsvar med rundskriv Udir-7-2005: Ordensreglement i grunnskoler og videregående skoler.

Når vedtak om tiltak skal fattes, er det viktig at reaksjoner rettet mot den som har utøvet krenkende ord eller handlinger er i tråd med skolens ordensreglement, og vi kan ikke vedta reaksjoner som ikke er i tråd med WANGs eget ordensreglement. Elever og foreldre får ved begynnelsen av hvert skoleår utlevert ordensreglement og informasjon om reaksjoner på brudd av disse. Elever og foresatte til umyndige elever skal underskrive på at de er innforstått med ordensreglementet og reaksjoner på brudd av disse.

En systematisk oversikt over behandling og håndtering av melding om krenkende ord eller handlinger finnes i tiltakskort 2. Vedlagt følger også skjemaer til bruk for å registrere mottatt melding om krenkende ord eller handlinger og skjema for vedtak om tiltak i forhold til elevens psykososiale skolemiljø, samt et skjema til utfylling for å kvalitetssikre arbeidet med den enkelte sak.

§9a-4 SYSTEMATISK ARBEID FOR Å FREMJE HELSA, MILJØET OG TRYGGLEIKEN TIL ELEVANE (INTERNKONTROLL)

”Skolen skal aktivt drive eit kontinuerleg og systematisk arbeid for å fremje helse, miljøet og tryggleiken til elevane, slik at krava i eller i medhald av dette kapitlet blir oppfylte. Skoleleiinga har ansvaret for den daglege gjennomføringa av dette. Arbeidet skal gjelde det fysiske så vel som det psykososiale miljøet.

Våre tiltak og rutiner for å fremme helse, miljø og sikkerhet til elevane:

- Kontinuerlige tekniske oppgraderinger i ferier etter retningslinjer fra et fast teknisk konsulentfirma for å sikre at gjeldende forskrifter blir fulgt.
- Service- og sikkerhetsavtaler med firmaer for brannvarslingsanlegg, ventilasjon, lys og elektrisitet.
- Kontrollrutiner i henhold til branntilsyn og internkontroll.
- Systemer for reg. av vik og feil. Se bl.a. vedlagte skjema i denne tiltaksplanen.
- Ergonomiske tilpassinger der slikt behov er viktig.
- Estetiske tiltak som kan fremme miljø og trivsel

§9a-5 ELEVDeltaking i skolemiljøarbeidet

”Elevane skal engasjerast i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske arbeidet for helse, miljø og tryggleik ved skolen. Skolen skal leggje oppgåver til rette for elevane etter kva som er naturleg for dei enkelte årstrinna. Elevrådet kan nemne opp skolemiljørepresentantar til å vareta elevane sine interesser overfor skolen og myndighetene i saker som har med skolemiljøet å gjere. Skolemiljørepresentantane deltek i planlegginga og gjennomføringa av det systematiske helse-, miljø- og tryggingarbeidet ved skolen i den grad det vedkjem skolemiljøet for elevane. Elevane kan møte med inntil to skolemiljørepresentantar i arbeidsmiljøutvalet eller anna samarbeidsorgan der eit slikt er oppretta ved skolen i samsvar med arbeidsmiljøloven kapittel 7, når dette behandlar spørsmål som vedkjem skolemiljøet for elevane. Skolemiljørepresentantane har da talerett og rett til å få meininga si protokollert. Skolemiljørepresentantane skal ikkje vere til stades når utvalet behandlar saker som er omfatta av teieplikt etter lover eller forskrifter. Skolemiljørepresentantane har rett til den opplæring og det fritak frå undervisningstimar som trengst for å skjømte oppgåvene.”

Det holdes jevnlege elevrådsmøter gjennom skoleåret hvor skolemiljøet står på dagsorden. Elevrådsleder er en del av styret på Wang og inviteres til deltakelse i alle skolens styremøter gjennom skoleåret.

§9a-6 INFORMASJONSPLIKT OG UTTALERETT

”Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet og dessutan elevrådet og foreldrerådet skal haldast løpande underretta om alle tilhøve – deriblant hendingar, planar og vedtak – som har vesentleg betydning for skolemiljøet. Råda og utvala har på førespurnad rett til å få framlagt dokumentasjon for det systematiske helse-, miljø- og tryggleiksarbeid ved skolen.

Råda og utvala som er nemnde i første ledd, skal så tidleg som mogleg takast med i planlegginga og gjennomføringa av miljøtiltak ved den enkelte skolen, og har rett til å uttale seg og komme med framlegg i alle saker som har betydning for skolemiljøet.

Dersom skolen blir klar over tilhøve ved skolemiljøet som kan ha negativ verknad for helsa til elevane, skal elevane og dei føresette snarast mogleg varslast om det”.

§9a-7 STRAFF

Med bøter eller fengsel i inntil 3 månader eller begge delager blir den straffa som forsettleg eller aktlaust bryt krava i dette kapitlet eller i forskrifter gitt i medhald av det.

Medverknad blir straffa på same måten.

Unntatt offentlighet, jf. Offentlighetslovens § 5a

Dokumentet oppbevares i elevens mappe.

REGISTRERINGSSKJEMA 1 – BRUDD PÅ § 9A-3

Dato: _____

Elev som **har vært utsatt** for krenkende ord eller handlinger, jf. § 9a-3:

Navn: _____ Klasse: _____

Krenkelsen er observert av: _____

Melding om krenkelsen er meldt av: _____

Melding om krenkelse er mottatt av: _____

Hva har skjedd? Beskriv:

Melders underskrift

Klassestyrets underskrift

Rektors underskrift

Kopi: Sosialrådgiver
Foreldre

Unntatt offentlighet, jf. Offentlighetslovens § 5a

Dokumentet oppbevares i elevens mappe.

REGISTRERINGSSKJEMA 2 – BRUDD PÅ § 9A-3

Dato: _____

Elev som **har utøvet** krenkende ord eller handlinger, jf. § 9a-3:

Navn: _____ Klasse: _____

Krenkelsen er observert av: _____

Melding om krenkelsen er meldt av: _____

Melding om krenkelse er mottatt av: _____

Hva har skjedd? Beskriv:

Melders underskrift

Klassestyrers underskrift

Rektors underskrift

Kopi: Sosialrådgiver
Foreldre

Unntatt fra offentlighet, jfr. Off. loven § 5a

Vår ref:	Arkivkode:	Deres ref:	Dato
----------	------------	------------	------

RAPPORT OM VOLD OG TRUSLER OM VOLD

Skadelidende: (arbeidstaker/Elev) Født:	
Skadeutøver: Født:	
Fakta for hendelsen Dato/klokkeslett Lokalitet Vitner	
Type skade/trussel	
Beskrivelse av situasjon ☐ Opptakt ☐ Hendelse ☐ Avslutning	
Videremelding ☐ Ledelse ☐ Politi ☐ Barnevern ☐ Trygdekontor	
Oppfølging av ☐ Skadelidende ☐ Skadeutøver	

WANG, dato

Rektor

Ansatt

Unntatt offentlighet, jf. Offentlighetslovens § 5a

WANG, dato

Foreldre/foresattes navn og adresse

VEDTAK OM TILTAK I FORHOLD TIL ELEVENES PSYKOSOSIALE MILJØ, JF OPPLÆRINGSLOVENS § 9A-3

Elevens navn:

Født:

Klasse:

Skoleår:

Det vises til *møtet/deres brev/henvendelse av dato*, hvor det fremkom at....

Opplæringslovens § 9a-3, 3. ledd slår fast at:

”Dersom en elev eller forelder ber om tiltak som vedkjem det psykososiale miljøet, deriblant tiltak mot krenkjande åttferd som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal skolen snarast mogleg behandle saka etter reglane om enkeltvedtak i forvaltningslove. Om skolen ikkje innan rimeleg tid har teke stilling til saka, vil det likevel kunne klagast etter føresegnene i forvaltningslova som om det var gjort enkeltvedtak.”

Skolen har undersøkt saken med begrunnelse i overnevnte og WANG fatter med dette følgende vedtak:

Tiltak, varighet, samt ansvarlig for oppfølging: (hva, hvordan, hvem og når, samt PP-tjenestens rolle)

WANG skole ønsker å ha en fortløpende dialog med deg/dere om hvordan elevens skolesituasjon utvikler seg i forhold til det iverksatte tiltak.

Tiltak i forhold til elevens psykososiale miljø er et enkeltvedtak jf. Forvaltningsloven § 2. Vedtaket kan påklages, med en klagefrist på tre uker regnet fra det tidspunkt du/dere har mottatt brevet, jf. Forvaltningslovens §§ 28 og 29. En eventuell klage må være skriftlig og begrunnet, og den skal **sendes til skolen**. Endelig klageinstans er Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Du/dere har, med visse unntak, anledning til å se sakens dokumenter, jf. Forvaltningslovens §§ 18 og 19. WANG vil imidlertid opplyse om at de foreliggende dokumentene i saken allerede er kjent og tilgjengelig for deg/dere. Det vises samtidig til forvaltningslovens § 12, som blant annet fastslår at en part har rett til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig på alle trinn av saksbehandlingen.

Med vennlig hilsen
Rektor

Unntatt offentlighet, jf offentlighetslovens § 5a

KVALITETSSIKRINGSSKJEMA – FORVALTNING AV §9A-3

Elevens navn: _____ Klasse: _____

Tiltak	Utført dato:	Ikke relevant:
Registreringsskjema er fylt ut og undertegnet		
Klassestyrer har fått kopi av registreringsskjema		
Det er gjennomført en eller flere samtaler med elev som har vært utsatt for krenkende ord eller handlinger og det er skrevet referat fra samtale. Referatene arkiveres i elevens mappe.		
Det er gjennomført en eller flere samtaler med elev/elever som har utført krenkende ord eller handlinger og det er skrevet referat fra samtalen. Referatene arkiveres i elevens mappe.		
PPK er evt. kontaktet og har gitt skriftlig sakkyndig vurdering i saken.		
Det er innhentet tilstrekkelig opplysninger om bakgrunn for handlingene til at vedtak kan fattes. Opplysningene er loggført.		
Rektor har fattet enkeltvedtak og sendt det til foreldre		
Evt. vedtak om reaksjoner rettet mot elev/elever som har utført krenkende ord eller handlinger er i overensstemmelse med skolens vedtatte ordensreglement og eleven og foreldre har fått skriftlig melding om vedtak		
Klassestyrer, sosiallærer og andre aktuelle i personalet ved skolen er orientert om vedtaket.		
Skolen har mottatt skriftlig svar fra foreldre på vedtak.		
Ved en eventuell klage på vedtaket		
Klagen har kommet til skolen innen friste, jf forvaltningsloven §§ 28 og 29.		
Klagen er skriftlig		
Skolen har gjort en ny vurdering av saken og PPK er involvert i vurderingen.		
Foreldre har mottatt foreløpig svar på klagen.		
Dersom klagen tas til følge		
Det er fattet nytt vedtak som er sendt til foreldrene/foresatte til den/de involverte		
Dersom klagen ikke tas til følge		
All skriftlig dokumentasjon i saken er oversendt til skole- og oppvekstsjefen sammen med klagen.		

NB! Alle dokumenter i saken skal oppbevares i elevens mappe og være unntatt offentlighet, jf. Offentlighetslovens § 5a.

Eventuelle andre opplysninger påføres baksiden av arket.

_____ Dato

_____ Rektors underskrift

Vedlegg: Plan for læringsmiljøet ved WANG

Læring, trivsel og trygghet er sentrale begrep på WANG. Alle våre handlinger og tenkemåter skal ha som formål å fremme disse tre begrep. Ledelse og administrasjon underviser for å knytte tette bånd til våre elever og den generelle holdning på WANG er at alle bryr seg om eleven og er genuint opptatt av elevens hverdag.

På de neste sidene følger eksempler på tiltak, program og metoder som er i bruk på WANG for å utvikle og fremme et godt skolemiljø.

A. Studieturer som et ledd i det psykososiale arbeid

WANG tilbyr studieopphold i utlandet en gang i året for hvert trinn.

1. klasse: York

Turen er tenkt som en bli kjent tur i kombinasjon med læring. Elevene bor to og to sammen hos vertsfamilier, går på skole på formiddagen og reiser på ekskursjoner, turer, går på kino og opplever en ny kultur på ettermiddagstid og kveldstid. Flere av skolens lærere er med på turen og sørger for et godt og trygt opphold der elevene samhandler både via gruppearbeid, ansvarsdeling og sosiale sammenkomster. Vår erfaring er at elevene er svært godt sammensveiset etter en slik tur, både innenfor sin egen klasse, men også på tvers av klassene.

2. klasse: Spania, Tyskland eller Belgia

Elevene reiser på studietur til en av disse destinasjonene – alt avhengig av hvilket fremmedspråk de har valgt å lære. På samme måte som turen på VG1 skal dette være en kombinasjon av sterk fokus på faglig innhold og sterkt fokus på det sosiale. Elevene er sammen hele dagen. De går 3 timer på skole hver dag og jobber deretter med forskjellige oppdrag som innebærer å ta kontakt med lokalbefolkningen for å lage et prosjekt om destinasjonen og for å øve opp språkferdighetene. Den mest vellykkede turen vi har arrangert var et treff mellom tysk – og franskgruppene i Luxembourg, hvor grupper ble laget på tvers av språkvalg – og hvor elevene sammen skulle løse en rekke oppgaver om landet, folket og EUs politikk.

3. klasse: Elevene bestemmer reisemål og lager eget opplegg som godkjennes av rektor

Elevene reiser med sine klasser til en av destinasjonene. Det siste skoleåret er fokus på kultur, historie, politikk, samfunn og religion. Turene viser seg å ha stor betydning for klassenes sosiale liv og er også et godt bidrag for å integrere elever som kommer til oss fra andre skoler og begynner hos oss direkte i 3. klasse.

Elevene deles i grupper før turen og forbereder seg på aktuelt tema. Under oppholdet samarbeider og jobber gruppen med en prosjektoppgave som skal presenteres i ettertid og som er gjenstand for muntlig eksaminasjon.

B. Sosialrådgiveren

WANGS sosialrådgiver er ansvarlig for elevenes sosiale liv, trivsel og for deres læringsmiljø. Elever og foresatte som ønsker det, får en individuell samtale med sosialrådgiver og tilbud om oppfølgingssamtaler der dette er nødvendig. Sosialrådgiver får også umiddelbart beskjed dersom det skulle være mistanke om mobbing. I tillegg har sosialrådgiver en del elever inne til faste ukentlige eller månedlige samtaler, henviser videre til PPU eller andre instanser der dette er nødvendig eller ønskelig og har løpende kontakt med foreldre som ønsker dette. I klasser hvor man merker seg dårlig stemning av en eller annen grunn griper sosialrådgiver inn med tiltak som samtalegrupper, veiledning av lærere osv.

C. Helsefaglig oppfølging

WANG Toppidrett har et omfattende program for å ivareta elevenes fysiske og psykiske helse. I dette jobber vi forebyggende så vel som behandlende. Våre ansatte trenere har stor dybde i sine trenerutdanninger og trenererfaringer. Gjennom dette er vi tett på elevene og oppdager faresignaler på skader og andre problemer meget tidlig. Det er det satt av tid til undervisning i temaer som skadeforebygging, livredding, ernæring og mental trening for våre elever.

WANG har også knyttet til seg ekstern ekspertise innen dette feltet. WANG har avtale med Vika Mensendick-Fysioterapi, og gjennom samarbeid med Olympiatoppen og Norsk Idrettsmedisinsk Institutt (NIMI), har vi direkte tilgang på landets beste ekspertise innen medisin, fysioterapi, kiropraktikk, ernæring og spiseproblemer. Vi har knyttet til oss en psykolog (Tom Henning Øvrebø) med stor erfaring i jobb med ungdom og veiledning i mental trening gjennom firmaet Best Forberedt.

Wang har fra skoleåret 2009 -2010 deltatt i Skoleprogrammet VIP – programmet for psykisk helse, og forebygging.

Det vil si at representanter for dette konseptet kommer på skolen i 1.semester og holder foredrag for elever og lærere slik at vi alle blir bevisst problematikken og kan søke hjelp dersom det skulle være nødvendig.

D. Treningssamlinger

Hvert år reiser alle elevene ved skolen på treningssamlinger i skolens regi. Disse er lagt opp slik at de i minst mulig grad forstyrrer elevenes hverdag i klubbmiljøet. Samlingene er planlagt av skolen og elevene i fellesskap. Samlingene er frivillige, men normalt reiser alle elever ved skolen på dette. På disse samlingene har vi en del undervisning, men vi holder også et klart sosialt fokus, der elevene utfordres på det sosiale planet. Utover den trening som gjennomføres og den nyttige erfaring med treningssamlinger dette gir, så søker vi å bryte ned elevenes eventuelle hindringer på å være en aktiv del av vårt sosiale miljø. Vi legger opp til gruppeaktiviteter på tvers av de relasjonene eleven naturlig har med hverandre.

E. Toppidrettsseminar

I november hvert år arrangerer WANG et gratis seminar for alle skolens elever og samarbeidspartnere. En hel dag settes av til å løfte fokus fra den normale hverdagen og til å gi dele verdifull kunnskap fra eksterne foredragsholdere. Eksempler på

temaer de siste årene har vært mental trening i idretten, ernæring, skadeforebygging og konkurransesituasjonen.

F. Den norske modellen for toppidrett.

WANG Toppidrett har en felles teoretisk og praktisk idrettsundervisning som bygger på *den norske modellen for toppidrett*. Et av de sentrale fokus i dette er å legge til rette for toppidrettsfaglig og sosial kompetanse på tvers av idrettene. Gjennom dette søker vi å påvirke elevenes holdninger og kunnskaper om det som er viktig deres idrettslige og totale utvikling. Toppidrettssatsingen ved WANG Toppidrett, som i norsk toppidrett for øvrig, er kunnskapsbasert med felles etiske holdninger.

Gjennom å sette *den norske modellen for toppidrett* sentralt i vårt toppidrettsarbeid, så setter vi eleven/utøveren i sentrum og har som mål å kunne gi en helhetlig utvikling. Dette helhetsbildet er tegnet i "24-timers - utøveren" og "det hele mennesket" (fysisk, teknisk, mentalt). Gjennom trening og utdanning skal vi påvirke våre elever til å foreta gode valg i livet.

Nøkkelbegreper i modellen er:

- Det helhetlige mennesket (fokus på mennesket som helhet og en bevisstgjøring rundt det mentale i tillegg til det fysiske, taktiske og tekniske)
- Nuet (En bevisstgjøring på det å være mentalt til stedet i læringsprosessen)
- 24 – timers utøveren (Utvikle elevens evne til å strukturere og planlegge hverdagen)
- Den gode treneren (Utvikle elevens kunnskap om trening/læring, slik at de tar en aktiv rolle i sin egen utvikling)
- Kompetanseoverføring (Lære å hente kompetanse og stimuli fra andre idretter eller fag)